

Український державний університет
імені Михайла Драгоманова
Педагогічний факультет
Кафедра образотворчого мистецтва

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА ПЕРСПЕКТИВА

Освітньо-професійна програма «Образотворче мистецтво»

Галузь 02 Культура і мистецтво

Спеціальність 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Освітній рівень бакалавр

Рік навчання 2024-25, 2 семестр

Обов'язковий курс, денна форма навчання

Викладач:

© ст.вик. Карпенко Вікторія Анатоліївна

e-mail: v.a.karpenko@npu.edu.ua

Лінк на профіль викладача: <http://surl.li/dfjccm>

Індивідуальні консультації – четвер 14.00-16.00,

Аудиторія: арт-простір СКЛО, 11-10

ПЕРЕДУМОВИ ЗАРАХУВАННЯ НА КУРС:

Базовий курс.

ОГЛЯД КУРСУ

Мета курсу – допомогти вам у:

- вивченні принципів побудови тривимірних об'єктів на двовимірній площині паперу, спираючись на закони перспективи;
- формуванні комплексу знань, умінь та навичок, необхідних для відтворення об'єктів у просторі за допомогою візуальних інструментів;
- розвитку конструктивного й аналітичного мислення;
- оволодінні методики навчання учнів основам перспективи, що є запорукою професійної майстерності художника-педагога.

Ми з вами дослідимо:

- існуючі види перспективи та основні її закони;
- принципи зображення на площині тривимірних об'єктів у перспективному скороченні;
- як змінюється форма і розмір видимих предметів залежно від їх розташування в просторі;
- випадки порушення законів лінійної перспективи;
- як використовувати набуті теоретичні знання з перспективи в художній і педагогічній практиці.

Вивчаючи курс ви зможете реалізувати свій художній потенціал у вирішенні наступних практичних завдань:

- розвиваємо конструктивно-образне бачення під час перспективної побудови зображень геометричних фігур (квадрата, кола тощо) та об'ємних предметів (куб, циліндр, призма тощо);

- оволодіваємо технологічними прийомами та засобами побудови фронтального та кутового інтер'єру;
- досліджуємо на практиці грамотну побудову відтворення падаючих тіней від предметів та відображення у воді/дзеркалі.

На наших заняттях ми намагаємося створити атмосферу творчості, а для цього буде потрібна ваша здатність наполегливо працювати та стійке бажання створювати якісний художній продукт. Наприкінці вивчення курсу ви побачите, що перспектива є фундаментом академічного рисунку і живопису, без знань її основ важко відтворити як неживі предмети та об'єкти, так і живу натуру. Це сприятиме формуванню у вас необхідних професійних художніх навичок та переконань, а також, буде запорукою вашої затребуваності та конкурентоспроможності на ринку праці.

КОМПЕТЕНТНОСТІ

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва у процесі навчання, під час художньої діяльності або організації різнорівневої художньої освіти, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів відповідних наук і характеризується певною невизначеністю умов.

ФК01. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.

ФК09. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ

ПР02. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПР16. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого та декоративного мистецтва.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Пояснювально-ілюстративне викладання, практична робота в аудиторії, демонстрація аналогів і зразків, педагогічний рисунок, робота з пам'яті, робота за уявленнями, робота за уявою, навчально-творчі завдання.

ФОРМИ НАВЧАННЯ

Лабораторний практикум.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання продуктів творчої діяльності

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН КУРСУ

3 кредитів, 90 год., 34 лабораторних годин

1. Перспектива як допоміжна дисципліна у вивченні основ зображувальної грамати.	
Основи зорового сприйняття людини.....	2
2. Поняття перспективи. Види перспективи. Способи графічного зображення. Точка, пряма, площина. Геометрична та перспективна форма. Точка зору, поле зору, головна точка. Горизонт. Порушення законів лінійної перспективи.....	2
3. Перспективний напрям ліній, що скорочуються. Сходи віддалення. Побудова квадрата, кола, шестикутника.....	4
4. Основні фігури і правила побудови їх перспективи. Побудова куба, циліндра, конуса, шестигранника.....	4
5. Побудова інтер'єру.....	12
6. Побудова тіней.....	6
7. Побудова відображень.....	2
8. Перспектива голови та фігури людини.....	2

ПРАКТИЧНА РОБОТА

1. Перспективний напрям ліній, що скорочуються. Сходи віддалення. Побудова квадрата, кола, шестикутника.....	8
2. Основні фігури і правила побудови їх перспективи. Побудова куба, циліндра, конуса, шестигранника.....	4
3. Побудова інтер'єру. Кутовий, фронтальний та складний інтер'єр.....	12
4. Побудова тіней. Побудова тіней при натуральному та штучному освітленні.....	6
5. Побудова відображень.....	2

РОБОТА В СЕМЕСТРІ

1. Ознайомлення та вивчення теоретичної частини дисципліни проводиться з використанням великої кількості наочності, перегляду відео інформації та доступних джерел із Інтернету з метою, що має окрім теоретичної ще й прикладний характер, спрямований на всебічну підготовку майбутнього фахівця. Навчальний матеріал курсу, зміст практичних занять, критерії та порядок оцінювання та додаткова інформація буде зберігатися на веб-сайті курсу за посиланням <https://moodle.npu.edu.ua/course/view.php?id=353>.

В умовах змішаного навчання заняття будуть відбуватися за розкладом в онлайн режимі на платформі Google Meet; індивідуальні консультації щодо творчої роботи можливі за домовленістю на платформі Google Meet, Google Classroom, а також через корпоративну пошту викладача.

Якщо раптом у вас виникнуть технічні проблеми з веб-сайтом курсу, повідомляйте викладача про це, інакше ми вважатимемо, що всі студенти мають доступ до матеріалів і завдань курсу.

2. Практична робота студентів під час семестру є основним видом вашої навчальної роботи, що сприяє здатності до системного та комплексного аналізу навколишнього середовища, художніх навичок і умінь, важливих для майбутнього художника-педагога

3. Робота на курсі зараховується при оцінюванні навчальної успішності студентів наприкінці семестру. Оцінювання продуктів творчої діяльності відбуватиметься у вигляді заліку: перегляду навчальних робіт та відповідей на теоретичні питання.

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Основні і допоміжні інформаційні джерела для вивчення курсу

Основні

1. Баррингтон Барбер. Перспектива і композиція. М.: БОМБОРА, 2020.
3. Куленко М. Я. Основи графічного дизайну: Підручник. К.: Кондор, 2006.
4. Пасічний А.М. Образотворче мистецтво. Словник-довідник. Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2008.
5. Шевнюк О.Л. Словник термінів образотворчого мистецтва. К., 2013
6. Brehm Matthew. Drawing Perspective: How to See It and How to Apply, 2016.
7. D'Amelio Joseph Perspective Drawing Handbook. Dover Publications. 2004.
8. Norling E. R. Norling Perspective Made Easy. New York. Dover Publications Inc., 1999.

Допоміжні:

1. Кириченко М. А. Основи образотворчої грамоти. Київ: Вища школа, 1982.
2. Ратнічин В.П. Перспектива. Київ: Вища школа, 1977
3. Rex Vicat Cole. Perspective for Artists (Dover Art Instruction). Dover Publications. 1976.

Візуальні ресурси:

1. <https://moodle.npu.edu.ua/course/view.php?id=353>
2. <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%B5%D1%80%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%B>
3. <http://studentam.net.ua/content/view/4216/83/>
4. https://www.youtube.com/watch?v=K_56chX_8A
5. <https://www.youtube.com/watch?v=D4YvZ4rouOs>

ПОЛІТИКА КУРСУ

1. Очікується, що студенти відвідують усі заняття з усіма необхідними матеріалами, готові активно працювати, читати надані матеріали, робити конспекти та завжди брати участь у діяльності. Студенти, які запізнюються на лекційне заняття, в аудиторію не заходять, поважаючи своїх одногрупників. Уважно слухати, вимикати мобільні телефони – означає підтримувати середовище, сприятливе для навчання.

Відповідальність за обслуговування і модернізацію електронних пристроїв, пов'язаних з курсом, несе студент, а не викладач або Університет.

Врахування відповідей комп'ютерного тестування, які викладач не отримав з технічних причин, можливе лише за умови надання скріншоту з назвою тесту, датою і прізвищем студента.

2. Студенти будуть нести відповідальність за систематичне читання та коментування навчальних текстів, за отримання і засвоєння всієї інформації. Запізнення і відсутність студента на заняттях не знімає цієї відповідальності.

3. На курсі ми заохочуємо студентів обговорювати досліджувані проблеми, задавати розумні запитання. Уважне самостійне читання текстів передбачає, що студенти приходять на заняття з великою кількістю питань, що потребують обговорення. Дискусії є вкрай бажаними.

4. В інтересах усіх учасників цього курсу наполегливо рекомендується, щоби результати теоретичної та практичної роботи були надані у визначений термін або раніше. Зверніть

увагу, що роботи, представлені із запізненням, не будуть зараховуватися без попередньої згоди викладача. Якщо у вас виникають труднощі з виконанням завдань, приходьте на консультації, щоби ми могли попрацювати разом. Поточні завдання не розглядаються після останнього дня практичних занять (або останнього дня заняття за модулем, якщо їх декілька)..

Також прошу зважати на те, що вихідні дні (субота і неділя) є не тільки у студентів, але й у викладача, і, відповідно, вони не враховуються у дедлайнах виконання робіт, консультацій і запитів до викладача; завдання і запити надіслані студентами у ці дні можуть залишатися без відповіді на вище наведеній підставі.

Після закінчення часу, відведеного на тестування, збираються всі тестові форми і листи, незалежно від рівня їх завершення.

5. Якщо у вас виникатимуть запитання щодо оцінки або бажання оскаржити її, професійним і відповідним нормам університету буде запитати про це протягом дня після її отримання. Виявлення, запобігання і врегулювання конфліктів регулюється Положенням про врегулювання конфліктів в УДУ імені Михайла Драгоманова <https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-vrehuliuvannia-konfliktiv-v-udu-imeni-mykhaila-drahomanova>.

6. Ми підтримуємо індивідуальну траєкторію навчання студентів за рахунок вільного вибору теми для творчих робіт і курсового дослідження, а також сприяємо отриманню студентами інформації в асинхронному режимі на основі LMS. Проте поточні формувальні опитування відбуваються тільки у визначений викладачем час за розкладом.

7. Ми підтримуємо найвищі стандарти академічної доброчесності, отже, неприпустимими є списування, підказки, копіювання робіт інших студентів і митців, плагіат. Ми можемо навчатися в інших, проте завжди несемо індивідуальну відповідальність за власну роботу і розуміння матеріалу. Будь-який студент, який не в змозі віддати належне за ідеї або матеріали, запозичені з інших джерел, винний у плагіаті. Нечесність будь-якого роду по відношенню до тестів, іспитів, завдань, зміни записів або оцінок вважається шахрайством. Етичні принципи академічного навчання в університеті реалізуються згідно Положення про академічну доброчесність <https://udu.edu.ua/universytet/prozoryi-universytet#polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-v-udu>.

8. Не бійтеся помилятися. Хоча ми, звичайно, будемо оцінювати ваші навчальні результати, але ми ніколи не будемо судити про вас, ваш інтелект і ваші здібності.

Оцінювання здійснюється згідно Порядку контролю якості знань студентів УДУ імені Михайла Драгоманова <https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-poriadok-kontroliu-iaкости-znan-studentiv-udu-imeni-mykhaila-drahomanova>

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

№п/п	Вид навчальної діяльності	Кількість балів
1	Побудова та сходів віддалення та квадрата	10
2	Побудова геометричних та об'ємних фігур в перспективі	20
3	Побудова фронтального та кутового інтер'єру	30
4	Побудова тіней при натуральному та штучному освітленні	30
5	Побудова відображень	10
	Поточний рейтинговий бал	100

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

№п/п	Вид навчальної діяльності	Кількість балів
1	Поточний рейтинговий бал - залік	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНО-ТВОРЧИХ РОБІТ				
	5 балів	4 бали	3 бали	0 балів
Змістова повнота й оригінальність навчально-творчої роботи 33,3%	Ідея навчально-творчої роботи повністю відповідає змісту завдання, є художньо виразною та цілісною, самостійною та інформативною	Ідея навчально-творчої роботи відповідає змісту завдання, є досить виразною та інформативно, містить елементи оригінальності	Ідея навчально-творчої роботи частково відповідає змісту завдання, є маловиразною й малоінформативною, що ґрунтується на існуючих зразках	Ідея навчально-творчої роботи не відповідає змісту завдання або є невиразною та шаблонною
Образотворча грамотність навчально-творчої роботи 33,3%	Студент застосовує закони і прийоми композиції (єдність, контраст, баланс, рух, домінанта, ритм тощо), колірні гармонії, використовує образотворчі техніки з майстерністю	Студент частково застосовує закони і прийоми композиції (єдність, контраст, баланс, рух, домінанта, ритм тощо), колірні гармонії, використовує образотворчі техніки з достатнім вмінням	Студент застосовує закони і прийоми композиції, колірні гармонії та використовує образотворчі техніки на елементарному рівні	Студент ігнорує закони і прийоми композиції, колірні гармонії, не володіє образотворчими техніками
Презентація 33,3%	Студент дотримується послідовності виконання всіх стадій навчально-творчого завдання, результат роботи характеризується акуратністю та контролем за процесом	Студент загалом дотримується послідовності виконання всіх стадій навчально-творчого завдання, поодинокі моменти неакуратної роботи не впливають на загальне художнє враження	Студент слабо опанував послідовності виконання всіх стадій навчально-творчого завдання, неконтрольованість і неакуратність процесів заважає художньому сприйманню кінцевого результату	Студент ігнорує грамотну послідовності виконання всіх стадій навчально-творчого завдання, робота виконана неакуратно та поза творчим контролем

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
65-69	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни